

Která z následujících vět není zapsána pravopisně správně?

- [A] Kamarádovy sluneční brýle se mi líbí.
- [B] Sousedovi děti mají pěkný vztah k přírodě.
- [C] Dědečkovy výrazné rysy zdědili oba jeho synové.
- [D] Spolužákovi rodiče byli ve sboru dobrovolných hasičů.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 2–4

<p>(1) To vám byl šok! V parku u potoka zkřížila mi cestu holka mnohooká.</p>
<p>(2) Pěkná, podle mého gusta (těch očí byl <u>fakt</u> kopec!). Koukám, že má i ústa, a tak jsme dali pokec.</p>
<p>(3) O kytkách, o poezii pokecali jsme mile, i o tom, jak řešila by, muset tak nosit brýle.</p>
<p>(4) Je to fajn, znát se s holkou, co má tak hodně očí. Jen když ji něco rozpláče, celého vás to zmočí.</p>
<p><i>(T. Burton, Holka mnohooká, upraveno)</i></p>

<p>Rýmové echo vzniká, když se v jedné sloce vyskytují verše, které se rýmují a zároveň končí <u>různými</u> slovy, z nichž jedno celé je obsaženo v tom druhém. Délka samohlásek ve slovech, která se rýmují, nemusí být stejná.</p>
<p>Příklady: pod ledem – pohledem; jižních – při žních; polámalo – oral málo; Dana – vdaná.</p>

- Které z následujících tvrzení odpovídá TEXTU 1?**
- [A] Mnohooká holka a ten, kdo v textu promlouvá, spolu hovořili nejméně o třech tématech.
 - [B] Ten, kdo v textu promlouvá, byl docela zaskočen tím, že mnohooká holka má očí tolik jako úst.
 - [C] Mnohooká holka a ten, kdo v textu promlouvá, byli předem domluveni, že se spolu sejdou v parku.
 - [D] Ten, kdo v textu promlouvá, byl celý mokrý od slz mnohooké holky, protože ji na konci rozhovoru rozplakal.

- Které z následujících tvrzení o TEXTU 1 je pravdivé?**
- (Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2.)

- [A] Rýmové echo se vyskytuje jak v druhé sloce, tak ve čtvrté sloce.
- [B] Rýmové echo se nevyskytuje ani v druhé sloce, ani ve čtvrté sloce.
- [C] Rýmové echo se vyskytuje v druhé sloce, nikoli však ve čtvrté sloce.
- [D] Rýmové echo se vyskytuje ve čtvrté sloce, nikoli však v druhé sloce.

- Které z následujících tvrzení o slově podtrženém v TEXTU 1 je pravdivé?**
- (Posuzované věty jsou gramaticky správné.)

- [A] Slovo *fakt* je v textu ohebným slovem a má stejný význam jako ve větě *Předložil nám zajímavý fakt*.
- [B] Slovo *fakt* je v textu neohebným slovem a má stejný význam jako ve větě *Předložil nám zajímavý fakt*.
- [C] Slovo *fakt* je v textu ohebným slovem a má stejný význam jako ve větě *Domácí práce, hlavně žehlení, ho fakt nebaví*.
- [D] Slovo *fakt* je v textu neohebným slovem a má stejný význam jako ve větě *Domácí práce, hlavně žehlení, ho fakt nebaví*.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 5

<p>Vážený pane učitelé,</p>

ráda bych si s Vámi domluvila schůzku ohledně individuálního studijního plánu pro svou dceru Evu Schopnou ze 7. C. Navrhněte prosím termín, časově se Vám mohu přizpůsobit.

Mahulena Schopná

Paní Schopná by chtěla svůj e-mail upravit tak, aby byl zdvořilý a zároveň měl všechny náležitosti, které má e-mail mít. Co by bylo nejvhodnější udělat?

- [A] doplnit do e-mailu jméno a příjmení učitele
- [B] použít v e-mailu jiné oslovení, a to *Milý pane učiteli*
- [C] dodat do e-mailu závěrečný pozdrav, např. *S pozdravem*
- [D] uvést v e-mailu důvody žádosti o individuální studijní plán

- Přiřaďte k jednotlivým tvrzením (6.1–6.3) odpovídající větu (A–E).**
- (Žádnou možnost z nabídky A–E nelze přiřadit víckrát než jednou.)

6.1 Ze všech podtržených slov pouze to první není užito ve správném tvaru.

6.2 Ze všech podtržených slov pouze to druhé není užito ve správném tvaru.

6.3 Ze všech podtržených slov pouze to třetí není užito ve správném tvaru.

- [A] Toto jezero ledovcového původu je proslulou svou teplotou, dosahující jen asi šesti stupňů.
- [B] Postupně se z koníčku provozovanému výhradně ve volném časem stane tvoje nová profese.
- [C] Po divadelním představením nejspíš zajdeme do místní kavárny, vyhlášené skvělými zákusky.
- [D] Tomuto projektu podporovaného všemi členy rady je zapotřebí věnovat dostatek pozornost.
- [E] Podle mnohých příbuzných je otcova dlouhodobá únava nejspíše způsobena jeho přepracování.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–10

Ještě před sto lety bylo jasným králem psacích potřeb plnicí pero. V 2. polovině minulého století však bylo z trůnu sesazeno perem kuličkovým neboli propiskou.

Předchůdci propisky, tedy první pera s postupně dávkovaným inkoustem, pocházejí už z konce 19. století. Tato pera ovšem měla zásadní nedostatky: často vysychala nebo z nich vytékal inkoust. První prototyp funkčního kuličkového pera vyrobil až maďarský vynálezce László Bíró v roce 1931. Inspirovaly ho prý děti, které hrály kuličky na chodníku plném kaluží. Rok před začátkem druhé světové války^[1] musel Bíró kvůli svému židovskému původu opustit Maďarsko. Po dvouletém pobytu v Paříži se vydal za oceán a usadil se v Argentině, kde úspěšně rozjel výrobu kuličkových per.

Zprvu si propisku rozhodně nemohl dovolit **každý** – byla totiž dost drahá. Když americký podnikatel Milton Reynolds začal v polovině 40. let vyrábět propisky podle Bíróovy technologie rozvinuté v Argentině, jednu prodával za 12 amerických dolarů. Za **takový** peníze mohl tenkrát člověk pořídit 300 litrů benzínu, za cenu pěti Reynoldsových propisek se dokonce v roce 1945 dal v USA na měsíc pronajmout slušný dům. Naštěstí již začátkem 50. let byly v obchodech k dostání levné a přitom spolehlivé propisky.

Tajemství propisky spočívá v hustém rychleschnoucím inkoustu a zejména v malinké kuličce, umístěné na jejím hrotu. Tato kulička, vyráběná například ze slinutého karbidu^[2], se při psaní otáčí, inkoust z náplně se tak rovnoměrně rozvádí po jejím povrchu a zanechává na papíře stopu. Na stejném principu funguje i keramické pero.

<p>(<i>www.stoplusjednicka.cz</i>; <i>zoom.iprima.cz</i>, <i>upraveno</i>)</p>
--

- Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).**
- 7.1** Část druhé světové války strávil László Bíró v Paříži.
- 7.2** V roce 1945 bylo v USA možné pronajmout si na měsíc dům za méně než 100 amerických dolarů.
- 7.3** Součástí některých propisek je kulička vyrobená z materiálu, který sepoužívá mimo jiné na hroty protipancéřových střel.
- 7.4** László Bíró vyrobil svůj prototyp funkčního kuličkového pera v jiném století,než ve kterém vznikla první pera s postupně dávkovaným inkoustem.

<p>8</p>
<p>1 Druhá světová válka probíhala v letech 1939–1945.</p> <p>↵</p>
<p>2 Slinutý karbid je velmi tvrdý materiál používaný na hroty protipancéřových střel, ve šperkařství, při výrobě břitů aj.</p> <p>↵</p>

Na kterou z následujících otázek nelze pravdivě odpovědět URČITĚ ANO?

(Při řešení úlohy vycházejte pouze z informací obsažených ve výchozím textu a z toho, jak jsou v něm předkládány.)

- [A] Byl Bíróův prototyp funkčního kuličkového pera inspirován dětmi, které hrály kuličky?
- [B] Byl Bíróův židovský původ důvodem, proč tento vynálezce musel odejít z Maďarska?
- [C] Bylo vysychání prvních per s postupně dávkovaným inkoustem jedním z jejich zásadních nedostatků?
- [D] Bylo možné již v padesátých letech minulého století koupit levné a přitom spolehlivé kuličkové pero?

Které z následujících tvrzení o slovních tvarech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

- [A] Tvar *každý* i tvar *takový* jsou v tomto textu spisovné.
- [B] Tvar *každý* i tvar *takový* jsou v tomto textu nespisovné.
- [C] V tomto textu je tvar *každý* spisovný a tvar *takový* je nespisovný.
- [D] V tomto textu je tvar *každý* nespisovný a tvar *takový* je spisovný.

Ve kterém z následujících úseků podtržených ve výchozím textu se vyskytuje podstatné jméno užité ve 4. pádě?

- [A] tajemství propisky spočívá
- [B] rozjel výrobu kuličkových per
- [C] bylo jasným králem psacích potřeb
- [D] inkoust z náplně se tak rovnoměrně rozvádí

Ke každé z následujících podúloh (11.1 a 11.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a není vlastním jménem.

11.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného jednoslabičné, je příbuzné se slovem LŽIVÝ a skloňuje se podle vzoru MUŽ.

11.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem ZAMĚST, skloňuje se podle vzoru STAVENÍ a obsahuje předponu.

12 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).

12.1 Ve vysokých horách na kraji království kdysi žili zvláštní bytosti.

12.2 Kvůli dlouhodobému suchu se nesmí plýtvat pitnou vodou ze studní.

12.3 Při některých z dnešních cviků mě pěkně potrápily ztuhlé ramenní svaly.

12.4 Papírové telefoní seznamy už z většiny českých domácností dávno zmizely.

13 Vypište z každé z následujících vět (13.1 a 13.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

13.1 Za jiných okolností by dálkový autobus jistě během cesty nenabral takové zpoždění.

13.2 Ochota naslouchat a schopnost efektivně řešit různé problémy patří k základní výbavě dobrého vedoucího.

14 Seřaďte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

- [A] „Nemyslím si, že zde naleznete něco nadpřirozeného,“ odpoví mu žena, zatímco její perfektně upravené nehty cvakají po klávesnici. „Paříž je město umění, kultury a historie.“ Potom nám podá klíče.
- [B] „Ach tak,“ řekne recepční, „vy jste ti… *hledači duchů*.“ Vysloví to tak pochybovačně, že se mi sevře žaludek a cítím, jako by mi hořely tváře.
- [C] „S tebou není žádná zábava,“ zašklebí se na mě Jacob a pak se oba zvolna vydáme za mými rodiči, kteří už po schodech pospíchají k našemu pokoji.
- [D] Přesně v ten okamžik, kdy si je od ní táta bere, se Jacobovi podaří poslat jeden porcelánový hrneček směrem ke kraji skříňky. Natáhnu se a zachytím ho, aby nespadl. „Ty jsi ale ošklivý duch,“ zašeptám.
- [E] „Vítejte v hotelu Valeur,“ usměje se žena na recepci, „co vás přivádí do našeho města?“ „Jsme tu pracovně,“ odvětí táta. Máma dodá: „Natáčíme televizní pořad o paranormálních jevech.“
- [F] „Koukám, že tu máme skeptika,“ šeptne mi Jacob a hned se začne rozhlížet po něčem, co by mohl rozbít. Jeho pozornost upoutá skříňka s nápoji. Střelím po něm varovným pohledem a rty naznačím slovo *ne*. Táta dál pokračuje v rozhovoru s recepcní: „Vyšetřujeme tu jeden zajímavý případ.“

(V. Schwabová, *Tunel kostí, upraveno*)

15

15.1 Navzdory jeho naléhání nabídku odmítl.

Podtržené úsek upravte tak, aby z věty jednoduché vzniklo spisovné a pravopisně i gramaticky správné souvětí obsahující celkem dvě věty. Význam původní věty jednoduché musí zůstat zachován.

15.2 Zakázal mi__, abych sbírala houby__.

Podtržené úsek upravte tak, aby ze souvětí vznikla spisovná a pravopisně i gramaticky správná věta jednoduchá. Význam původního souvětí musí zůstat zachován.

(Nově vzniklé větné celky musí obsahovat všechny původní informace a nesmí obsahovat žádné informace navíc, např. že jde o *jedovaté* houby.)

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 16
<p>TEXT 1</p>
<p>1. zbabělý král</p> <p>2. drobná komplikace</p> <p>3. dospělý pacient</p> <p>4. veselý zármutek</p> <p>5. identické dvojče</p> <p>6. ironický smích</p> <p>7. štědrý skrblík</p> <p>8. pozdní odpoledne</p> <p>9. amatérský kutil</p> <p>10. malá vyvýšenina</p> <p>11. nesobecký egoista</p> <p>12. pomíjivý okamžik</p> <p>13. šilený vědec</p> <p>14. arogantní tón</p> <p>15. roztomilý popleta</p>

<p>Slovní spojení typu A je spojení takových slov, jejichž význam se navzájem vylučuje, např. <i>zručný nešika, běžný unikát</i>.</p>
<p>Slovní spojení typu B je spojení takových slov, jejichž význam se navzájem nevylučuje, např. <i>hrozný nešika, evropský unikát</i>.</p>

16 Najděte v TEXTU 1 tři slovní spojení typu A a napište jejich ČÍSLA. Čísla od sebe zřetelně oddělte čárkou.

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného čísla, tak zapsání jakéhokoli čísla, které neodpovídá zadání.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Reprezentační tým českých volejbalistů zaznamenal nevýdaný úspěch, když porazil Španěly a postoupil do finále. Boj o zlatou medaily byl napínavý. Zpočátku byli čeští hráči spíše opatrní, proto se první set odehrál ještě v italské režii. Od druhého setu už ale naši nedovolili svým soupeřům ze slunné Itálie výrazněji zasáhnout do hry a ubírali se přímo za vítězstvím. Dvoumetroví hráči Novotný s Vaňkem se odráželi z dřevěné podlahy jako z trampolíny a smněle protivníka zasypávali drtivými **smečemi**, zezadu je svým bezchybným podáním podpořili skvělí bratři Dvořákovi.

Když na začátku mistrovství trenér **Kvasinka** věštil svému obměněnému týmu velkou budoucnost, nemýlil se. Češi nakonec vyhráli tři sety v řadě. Teď už snad nikdo nebude spochybňovat úroveň českého volejbalu! Skleslí Italové odcházeli ze sportovní haly se sklopenými hlavami a zpytovali svědomí. Nerozuměli tomu, proč jim tentokrát nejcennější kov proklouzl mezi prsty.

17 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou v něm zapsána s pravopisnou chybou, a napište je **pravopisně správně**.

(Slova запиšte bezchybně; ohebná slova запиšte ve stejném tvaru, v němž jsou užita v textu. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání. Podtržená slova jsou zapsána správně.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 18–22

(1) V Ho Či Minově Městě bylo uprostřed léta strašné vedro. Artemis Fowl byl ale ochoten to snést. Doutnala v něm totiž jiskřička **naděje**, že konečně najde Knihu. Proto teď se svým komorníkem Butlerem seděl v kavárně a čekal na informátora.

„Ještě čaj, pánové?“ zeptal se jich úslužně drobný číšník s knírkem.

„Ušetřete nás toho divadla a sedněte si vedle mě,“ zavelel Artemis. „Jen mezi námi – máte ručně šité boty, hedvábnou košili a před pár dny jste byl na manikúře. Vy nejste číšník, ale Nguyen, náš kontakt.“

Nguyen si nervózně přisedl. Zarazilo ho, jaká z toho mladého muže, který ho tak rychle prokoukl, sálala autorita.

(2) „A teď k věci,“ řekl mladík. „Sešli jsme se, protože jste odpověděl na můj inzerát.“

„Tu Knihu má jedna léčitelka,“ sdělil mu Nguyen.

„Tak nás k té ženě zaved'te,“ rozhodl Artemis.

Po dvouhodinové cestě rozpáleným městem konečně dorazili do úzké temné uličky, kde na rýžové rohoži seděla malá zahalená postava. „To je ona,“ pošeptal Nguyen svým společníkům.

„Madam, potřebuji vaši Knihu,“ oslovil ženu Artemis a podal jí láhev s etiketou whisky. Z hábitu vystřelila skvtnitě zelená ruka a zmocnila se láhve. Stařena do sebe obrátila její obsah a zaskřehotala: „Nevím nic o žádné knize. Jsem léčitelka.“

Artemis si povzdychl: „Vy přece nejste léčitelka, ale víla.“

Žena shodila z hlavy **šál** a Artemis zahlédl oči zlaté **barvy** a špičaté uši.

„Jestli víš o Knize,“ řekla víla, „pak taky víš, že bych tě mohla zabít lusknutím prstů!“

„Myslím, že ne,“ odvětil Artemis, „právě jste totiž vypila čtvrtlitr svěřené vody. Pokud odejdu bez Knihy, zaručeně budete do zítřka mrtvá. Jestli mi ale Knihu půjčíte, dám vám ampuli s látkou, která účinky svěřené vody zneutralizuje.“

Víla už začínala cítit mírné **křeče**. Sáhla proto do záhybů svého špinavého roucha a vytáhla zlatý svazek velikosti krabičky zápalek: „To беру.“

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

18.1 Knihu, kterou chtěl Artemis získat, měla víla ukrytou ve zlaté krabičce od zápalek. **18.2** Artemis vyhrožoval, že pokud mu **Knih**a nebude zapůjčena, víla přesně za 24 hodin zemře. **18.3** Artemis podal víle láhev o objemu čtvrt litru, v níž byla whisky zředěná svěřenou vodou. **18.4** V úzké temné uličce se alespoň nějakou dobu společně nacházely jak víla vydávající se zprvu za léčitelku, tak nejméně tři další osoby.

19 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- [A] Nguyenova odpověď na Artemisův inzerát časově předcházela schůzce v kavárně.
- [B] Artemisova odpověď na Nguyenův inzerát časově předcházela schůzce v kavárně.
- [C] Schůzka v kavárně časově předcházela Nguyenově odpovědi na Artemisův inzerát.
- [D] Schůzka v kavárně časově předcházela Artemisově odpovědi na Nguyenův inzerát.

20 Které z následujících tvrzení neodpovídá výchozímu textu?

- [A] Jde o epický text.
- [B] Jde o umělecký text.
- [C] V textu je alespoň částečně popsán vzhled Nguyen
- [D] Všechny osoby, o nichž se v textu píše, promlouvají v přímé řeči.

21 Rozhodněte o každém z následujících úseků výchozího textu, zda tučně vyznačený větný člen je přívlastek neshodný (A), nebo ne (N).

(Posuzované větné členy jsou tučně vyznačeny také ve výchozím textu.)

21.1 zahlédl oči zlaté barvy **21.2** žena shodila z hlavy šál **21.3** víla už začínala cítit mírné křeče **21.4** doutnala v něm totiž jiskřička naděje

22 Vypište z první části výchozího textu tři víceslabičné předložky.

(Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání. Vlastní jména neposuzujte, nejsou správným řešením.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 23

Kolegyně tvrdí hodně zvláštní věci.

23 Kdy bude možné jednoznačně určit, ve kterém čísle je ve výchozím textu užito slovo kolegyně?

- [A] když se před slovo *kolegyně* napíše slovo *moje*
- [B] když se před slovo *kolegyně* napíše slovo *jejich*
- [C] když se do věty doplní náležitý tvar tvrdého přídavného jména, jímž bude rozvíjeno slovo *kolegyně*
- [D] když se do věty doplní náležitý tvar měkkého přídavného jména, jímž bude rozvíjeno slovo *kolegyně*

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

Věta č. 1: Nový mlýnek na kávu najednou přestal mlýt. **Věta č. 2:** Před odjezdem si výletníci museli zbalit

batohy.

24 Které z následujících tvrzení o větách z výchozího textu je pravdivé?

- [A] Obě tyto věty jsou zapsány pravopisně správně.
- [B] Každá z těchto vět obsahuje pravopisnou chybu.
- [C] Věta č. 1 je zapsána pravopisně správně, věta č. 2 obsahuje pravopisnou chybu.
- [D] Věta č. 1 obsahuje pravopisnou chybu, věta č. 2 je zapsána pravopisně správně.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–27

Když v lednu 1925 vypukla v aljašském městečku Nome epidemie záškrtu, vyslali jeho obyvatelé nouzový signál. Kvůli špatnému počasí k nim však nebylo možné lék včas dopravit letadlem ani lodí. Tohoto úkolu se tedy museli ujmout musherši se svými psími spřeženími. Čekala je náročná trasa dlouhá zhruba tisíc kilometrů. Při takové vzdálenosti je ale **třeba** odpočívat, což znamená ztrácet čas. Životodárný náklad si proto jako štafetu postupně předalo celkem dvacet týmů. Během pětidenní záchranné mise museli lidé i psi čelit ukrutným mrazům, nakonec se ale podařilo dovézt lék na místo určení. Heroický výkon vzbudil **nebývalý** zájem médií i veřejnosti. Pes Balto, vůdce dvacátého psího spřežení, má dokonce svou sochu v newyorském Central Parku.

Slavná záchranná akce se stala inspirací pro Iditarod, extrémní závod saní tažených psy, který se každoročně koná v březnu. Trasa závodu, vedoucí aljašskou tundrou i drsnými horami, je dlouhá skoro 1 800 kilometrů. Není **asi** nutné zdůrazňovat, že utkat se s **nelítostnou** přírodou vyžaduje hodně sil a odvahy. To ostatně potvrzuje i průběh závodu v roce 2023: Ioni závodníci vyjeli na trať v neděli 5. března ve 14.00, nejlepší z nich se do cíle dostal až za osm dní a 21 hodin.

Vysvětlivka: *musher* – člověk, který řídí saně tažené psím spřežením

(www.tyden.cz; www.aktualne.cz; upraveno)

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

25.1 Špatné počasí na Aljašce v lednu 1925 způsobilo, že nouzový signál z městečka Nome nebyl vyslán včas.

25.2 Při záchranné akci, jejímž cílem bylo dopravit do městečka Nome lék, byl vůdcem posledního psího spřežení pes Balto.

25.3 Nejlepší ze všech závodníků, kteří se v roce 2023 účastnili závodu Iditarod, dojel do cíle později než během druhého březnového víkendu.

25.4 Během záchranné mise, již se účastnilo dvacet týmů složených z musherů a jejich psích spřežení, se denně urazilo zhruba padesát kilometrů.

26 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež lze v kontextu výchozího textu považovat za synonyma?

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

- [A] třeba – například
- [B] nebývalý – nepřekvapivý
- [C] asi – přibližně
- [D] nelítostnou – nemilosrdnou

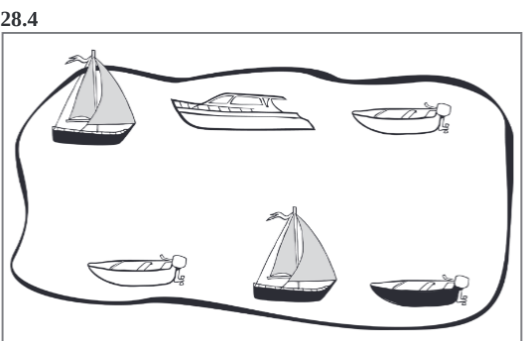
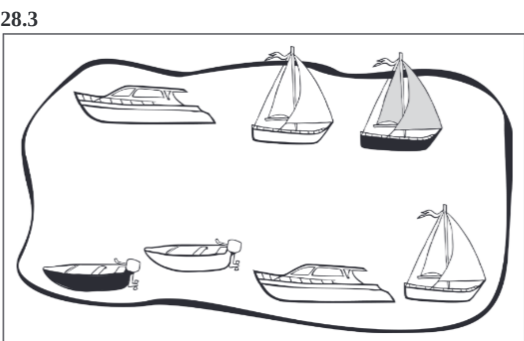
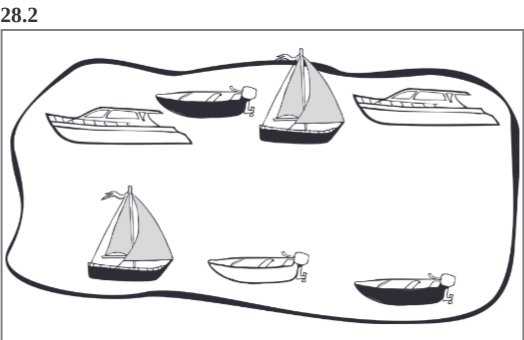
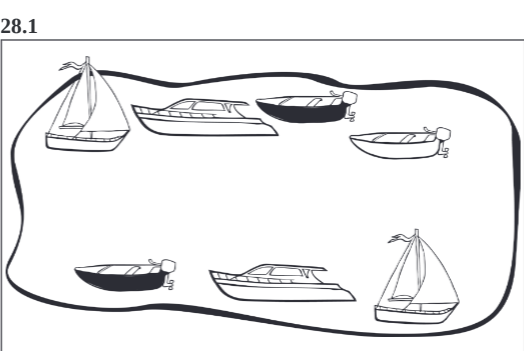
27 Tvrzení: Slovo ***** z výchozího textu má pouze jednu předponu a ta je neslabičná.

Na vynechané místo (*****) ve výše uvedeném tvrzení je nutné doplnit slovo tak, aby tvrzení bylo pravdivé. Které z následujících slov na toto místo patří?

- [A] slavný
- [B] ukrutný
- [C] odpočívat
- [D] vzdálenost

28 Přiřad'te k jednotlivým obrázkům (28.1–28.4) odpovídající popis (A–F).

(Žádnou možnost z nabídky A–F nelze přiřadit víckrát než jednou.)

- [A] Na celém jezeře je lichý počet lodí. Většinu ze všech motorových lodí na jezeře tvoří čluny. U jižního břehu kotví dvě tmavé lodě.
- [B] U severního břehu kotví sudý počet bílých lodí. Ze všech lodí na jezeře jsou celkem čtyři motorové. U jižního břehu nekotví žádná jachta.
- [C] Na celém jezeře je sudý počet plachetnic. U severního břehu kotví více lodí než u břehu jižního. Většinu ze všech lodí na jezeře tvoří bílé lodě.
- [D] U jižního břehu kotví lichý počet lodí. Na celém jezeře je počet plachetnic shodný s počtem jachet. U severního břehu nekotví žádný tmavý člun.
- [E] U jižního břehu kotví sudý počet motorových lodí. U severního břehu kotví tmavá plachetnice. Na celém jezeře jsou dvě jachty, z nichž každá kotví u jiného břehu.
- [F] Na celém jezeře je sudý počet tmavých lodí. Počet plachetnic, které kotví u severního břehu, je shodný s počtem člunů kotvících u jižního břehu. U severního břehu kotví lichý počet lodí.

Vysvětlivky: Na níže uvedeném obrázku je jezero, na kterém se nachází celkem pět lodí: tři jsou motorové, dvě jsou plachetnice bez motoru.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Jelikož je Martin už od dětství vášnivý hokejový fanoušek, tatínek mu k narozeninám přichystal zkutečné překvapení: koupil vstupenky na mezinárodní utkání. Martin se celý měsíc snažil vyzvídat, jaký dárek dostane, rodiče se ale tvářili tajemně.

Konečně nastal ten dlouho očekávaný den. Zprvu byl Martin přesvědčen, že jedou na obvyklou večeři do jeho oblíbené restaurace. Podezření začal mít až ve chvíli, kdy nevystoupili na známé zastávce, ale pokračovali do centra. Po příjezdu ke **stadionu** Martin nevěřil svým očím. U hlavní brány se shromáždily davy lidí, čeština se tu mísila s jakýmsi cizím jazykem, kterému nerozumněl.

Utkání bylo nesmírně napínavé a skončilo nečekaným vítězstvím domácích. Pomyslnou třešničkou na dortu byla možnost získat autogrami od hráčů z obou týmů. Byl to ten nejžásnější narozeninový dárek.

18

Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je **pravopisně správně**.

Podtržené slovo je zapsáno správně.

Slova zapište bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užita v textu. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 19–23

TEXT 1

(1) Když náš host dokončil děsuplný příběh o Černé lodi, nastalo hrobové ticho. „Jak by někdo mohl být mrtvý a nevědět o tom? Jak víte, co se děje na palubě Černé lodi?“ zeptal jsem se ve snaze utišit svůj strach. „Myslím, že odpověď“ na tyto otázky znáš, Ethane,“ pravil Thackeray s úsměvem poněkud zabarveným smutkem. „Je čas se rozloučit. Ethane a Kát’o, bylo mi ctí vás poznat,“ dodal a odešel z naší krčmy.

(2) Vyběhli jsme za ním a sledovali, jak zamířil k okraji skalnatého útesu. Bez váhání se vydal směrem dolů a za okamžik už byl na úpatí. U břehu na něj v člunu čekali dva muži. Když k nim nastoupil, vyrazili k jakési lodi kotvící opodál. Její trup byl proděravělý jako kabát prožraný moly, plachty měla potrhané. Podobně **zbláčená** byla i posádka.

„To je ta Černá loď, že?“ hlesla Kát’a. Přál jsem si odpovědět, že je to **holý** nesmysl, v hloubi duše jsem ale věděl, že má pravdu. Thackeray i posádka tajuplné lodi byli mrtví.

(3) Vrátili jsme se do krčmy a posadili se ke krbu. Vtom jsme zvenku zaslechli chrastění klíčů. Rychle jsme se schovali do komory a škvírou mezi dveřmi vykukovali ven. Záhy do výčepu vešli nějací zvláště oblečení muži. Kát’a z toho byla stejně zmatená jako já. Kdo to je? Co tu chtějí? Snad to nejsou lupiči!

„Takže tenhle hostinec je opuštěný, Hughu?“ řekl jeden z nich.

„Už dlouho, Montagueu,“ odpověděl druhý.

Musel jsem zjistit, co jsou zač. Vylezl jsem tedy z úkrytu a pravil: „Co si přejete, pánové?“

„Po té tragické události se mu místní **začali** vyhýbat,“ pokračoval Hugh a mě si vůbec nevšímal. „Ethane, oni nás neslyší a nejspíš ani nevidí,“ špitla Kát’a. **Přistoupil** jsem blíž k jednomu z mužů, on se však náhle vydal k oknu. **Prošel** přitom přímo skrze mě!

(Ch. Priestley, Příšerné příběhy z Černé lodi, upraveno)

TEXT 2

Slovesný tvar typu A: i bez okolního textu **lze** určit, zda je sloveso užito v jednotném, či množném čísle, např. *odejdi* (je to pouze tvar 2. osoby čísla jednotného).

Slovesný tvar typu B: bez okolního textu **nelze** určit, zda je sloveso užito v jednotném, či množném čísle, např. *odešla* (*dcera odešla* × *děvčata odešla*).

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

19.1 Ethan se nakonec dovtipil, že námořníci z Černé lodi zemřeli, když jejich loď najela na skalnatý útes.

19.2 Ve chvíli, kdy člun vyplul směrem k lodi s potrhánymi plachtami, se v něm nacházely celkem dvě osoby.

19.3 Thackeraye trochu rozesmutnilo, že na rozdíl od Ethana nezná odpověď na otázky, které mu Ethan položil.

19.4 Lupič Hugh se od místních lidí dozvěděl, že hostinec je opuštěný, a proto se do něj on a jeho komplic Montague vloupali.

20 Které z následujících tvrzení o slovesných tvarech podtržených v TEXTU 1 je pravdivé?

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.)

- [A] Jak *začali*, tak *neslyší* jsou slovesné tvary typu A.
- [B] Jak *začali*, tak *neslyší* jsou slovesné tvary typu B.
- [C] *Začali* je slovesný tvar typu A, *neslyší* je slovesný tvar typu B.
- [D] *Začali* je slovesný tvar typu B, *neslyší* je slovesný tvar typu A.

21 Která z následujících možností vystihuje TEXT 1?

- [A] Jde o lyrický text, který vypráví Ethan.
- [B] Jde o epický text, který vypráví Ethan.
- [C] Jde o lyrický text, který nevypráví Ethan.
- [D] Jde o epický text, který nevypráví Ethan.

22 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (A), nebo ne (N).

(Posuzovaná slova jsou v TEXTU 1 vyznačena tučně.)

22.1 V daném kontextu je synonymem slova *zbláčený* slovo *zubožený*.
22.2 V daném kontextu je synonymem slova *holý* slovo *naprostý*.
22.3 Slovo *přistoupit* je v textu užito ve stejném významu jako ve větě *Přistoupil na jeho podmínky*.
22.4 Slovo *projít* je v textu užito ve stejném významu jako ve větě *Učitel pečlivě prošel mé výpisky*.

23 Vypište z druhé části TEXTU 1 tři podstatná jména, která jsou v textu užita v 6. pádě.

Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného podstatného jména, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.

24 Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?

- [A] Mé rodiče trápili starostí s rodinou firmou.
- [B] Mé rodiče trápily starostí s rodinou firmou.
- [C] Mé rodiče trápili starostí s rodinnou firmou.
- [D] Mé rodiče trápily starostí s rodinnou firmou.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–27

Začátkem roku se v Benátkách tradičně pořádá karneval. Během něj italské město ožívá barvami, hudbou a maškarními průvody. Po ukončení této několikadenní slavnosti nastává období půstu, který se drží 40 dní před Velikonocemi.

Benátský karneval se podle některých zdrojů poprvé konal už v roce 1162. Benátčané byli z masek natolik nadšení, že je časem nosili už od října. V roce 1608 bylo proto uzákoněno, že masky lze v Benátkách nosit výhradně při karnevalu, a nikoli jindy. Tomu, kdo toto nařízení porušil, hrozil trest: zbičování nebo vězení.

Jednou z tradičních benátských masek je bauta, zlacená maska s otvory jen pro oči, která dokonale utají totožnost maskovaného. Ženám je určena zpravidla **vkusně** zdobená colombina, překrásná maska zakrývající oči a kořen nosu. Nejznámější maskou je však **patrně** morový doktor. Tato bílá, hrozivě vypadající maska s dlouhým **zahnutým** zobákem byla původně využívána pouze v lékařství. Během morových ran si totiž lékaři do tohoto zobáku vkládali byliny, jež měly svou vůni přebít zápach nemocných.

Masky jsou typickým suvenýrem z Benátek. Kromě miniatur s ručně malovanou výzdobou, vyrobené ze sádry, je zájem i o **levnější** masky z lisovaného papíru.

(ct24.ceskateliveze.cz; www.stoplusjednicka.cz, upraveno)

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

25.1 Existují zdroje, podle nichž se historicky první benátský karneval konal roku 1162.

25.2 Karneval, který se koná v Benátkách, trvá několik dnů a v kalendářním roce časově předchází Velikonocům.

25.3 V minulosti mohl být člověk zbičován za to, že karnevalovou masku nosil v Benátkách jindy než během karnevalu.

25.4 Z původní karnevalové masky morového doktora se během morových ran stala nezbytná součást lékařského vybavení.

26 Ve kterém z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež nelze v kontextu výchozího textu považovat za antonyma?

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

- [A] vkusně – nevkusně
- [B] patrně – nepatrně
- [C] zahnutý – rovný
- [D] levnější – dražší

27 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje chybně užitý tvar slova?

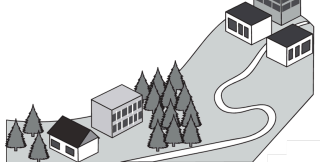
- [A] měly svou vůni přebít zápach nemocných
- [B] překrásná maska zakrývající oči a kořen nosu
- [C] město ožívá barvami, hudbou a maškarními průvody
- [D] kromě miniatur s ručně malovanou výzdobou, vyrobené ze sádry

28 Přiřaďte k jednotlivým obrázkům (28.1–28.4) odpovídající popis (A–F).

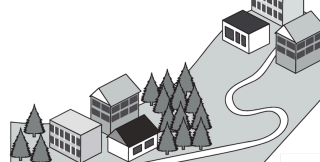
(Žádnou možnost z nabídky A–F nelze přiřadit víckrát než jednou.)

- [A] Celkový počet domů je lichý. Patrových domů je méně než přízemních. Většina domů mezi stromy má sedlovou střechu.
- [B] Celkový počet domů s plochou střechou je lichý. Přízemních domů je méně než patrových. Většina všech domů je na kopci.
- [C] Celkový počet přízemních domů je sudý. Většina všech domů je patrových. Mezi stromy se nachází více než jeden dům se sedlovou střechou.
- [D] Na kopci se nachází více než jeden dům s plochou střechou. Celkový počet patrových domů je sudý. Mezi stromy se nachází méně domů než na kopci.
- [E] Mezi stromy je více patrových domů než přízemních. Na kopci je lichý počet domů s plochou střechou. Celkový počet domů se sedlovou střechou je sudý.
- [F] Domů se sedlovou střechou je méně než domů s plochou střechou. Mezi stromy je více patrových domů než na kopci. Celkový počet domů na kopci je lichý.

28.1

28.2

28.3

28.4

<!-- Vysvětlivky: Na obrázku jsou čtyři domy.

Mezi stromy jsou dva domy se sedlovou střechou: ten blíž cestě je přízemní, ten druhý je patrový.

Na kopci jsou dva domy s plochou střechou: ten blíž stromům je přízemní, ten druhý je patrový. -->